

<i>Základní škola Nový svět, Opava, příspěvková organizace</i>	Plán EVVO na školní rok 2024/2025 <i>ZSNSO/00262/2024</i>	
Dokument: Plán EVVO 2024 – 2025	Účinnost od: 1. 9. 2024	Skartační znak: A10
Zpracovala: Mgr. Baraňáková Denisa	Dne: 29. 8. 2024	Podpis:
Schválila: Mgr. Hana Rozsival Kroupová, DiS.	Spisový znak: 2.1	

Plán EVVO

Školní rok 2024 - 2025

Název školy: **Základní škola Nový svět, Opava, příspěvková organizace**

Adresa školy: Základní škola Nový svět, Opava, příspěvková organizace
Šrámkova 1457/4, 747 05

Jméno a příjmení ředitele: Mgr. Hana Rozsival Kroupová, DiS.

Telefon školy: + 420 732 365 041

E-mail školy: info@zsnovysvet.cz

Dlouhodobý plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty

Obsah:

1. Charakteristika školy
2. Předmět
3. Enviromentální výchova a osvěta
4. Vzdělávací a výchovné cíle
 - 4.1. Cíle dlouhodobého plánu environmentální výchovy
 - 4.2. Zařazení EVVO do výuky
 - 4.3. Klíčové kompetence rozvíjející EVVO
5. Realizace
 - 5.1. Dlouhodobé činnosti v oblasti EVVO
6. Krátkodobý plán akcí na školní rok 2024/2025

1. Charakteristika školy:

Základní škola Nový svět, Opava, p. o. sídlí v prostorách budovy ZŠ Šrámkova, Opava. Základní škola je typem školy alternativního vzdělávacího směru Montessori pedagogiky a navštěvují ji žáci 1. - 8. ročníku. Součástí školy je i vybudovaná přírodní zahrada – „školní arboretum“. Prostory jsou aktuálně k dispozici v omezeném čase, zpravidla dle domluvy.

Vzhledem k umístění školy v centru města, má škola málo vhodných míst pro pobyt v přírodě. Dalšími místy, která mohou žáci navštěvovat, je parková zeleň, která se nachází ve středu vnitrobloků sídliště, v němž se škola nachází. Zájmem je i o jejich pravidelné začleňování do výuky. To se týká také využití městských parků v intravilánu města Opavy.

Díky spolupráci s dalšími subjekty je možnost navštěvovat pozemek, v pochozí vzdálenosti 30 min, s vyčleněnou částí pro naše žáky. Zde v budoucím období předpokládáme zapojení všech žáků, především III. a případně II. trojročí. V loňském roce, poté, co postoupili první žáci do III. trojročí, zahájil svou činnost Žákovský sněm. S přibývajícími zkušenostmi lze předpokládat, že postupně rozšíří své aktivity, oblast zájmu.

2. Předmět

Environmentální výchova je chápána nejen jako výchova k řešení problémů týkajících se životního prostředí, ale zejména jako výchova žáka k trvale udržitelnému rozvoji.

Základní dokumenty, z nichž vycházíme při realizaci environmentální výchovy na naší škole, jsou:

- Metodický pokyn MŠMT k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách, školských zařízeních č. j. 16745/2008-22
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – č. j. 27002/2005-22
- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se v souvislostech, Montessori program“

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon)

3. Environmentální výchova a osvěta:

Program EVVO je zaměřen na problematiku životního prostředí. Jeho cílem je předávání nejen znalostí, ale také praktických dovedností a návyků, které podporují kladný vztah k přírodě, orientaci v zákonitostech a problémech životního prostředí. Zahrnuje činnosti a aktivity, které vedou k odpovědnému a ohleduplnému vztahu k přírodě i k lidem a působí na utváření pozitivních životních priorit. Důraz klade zejména na poznávání všech složek životního prostředí, na poznávání vztahu člověka a životního prostředí a na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života. Realizace programu EVVO patří mezi prioritní zájmy v rámci trvale udržitelného rozvoje.

4. Vzdělávací a výchovné cíle

4.1. Cíle dlouhodobého plánu environmentální výchovy

- Vést žáky k pochopení vztahů člověka a životního prostředí, k pochopení principů a limitů trvale udržitelného rozvoje.
- Hledat cesty k řešení environmentálních problémů.
- Rozvíjet vnímavost žáků a jejich citlivý vztah k lidem, k přírodě a k životnímu prostředí.
- Podporovat žáky v aktivní účasti na ochraně a tvorbě životního prostředí.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování při řešení problémů.
- Vést žáky k odpovědnému postoji za jednání své i celé společnosti, které jsou nedílnou součástí.
- Motivovat a vést ke stejným cílům rovněž učitele školy a rodiče žáků.

4.2. Zařazení EVVO do výuky

Environmentální výchova na naší škole je integrována v rámci běžné výuky především do vzdělávací oblasti Kosmické výchovy. Žáci mají k dispozici speciální didaktické pomůcky jako například model oběhu vody, rámy na výrobu recyklovaného papíru, mikroskopy, preparáty, kompletně vybavenou přenosnou laboratoř, sbírku hornin, nerostů, zkamenělin, pomůcky pro odchyt organismů, modely buněk, mapy atd.

Výuka probíhá badatelským způsobem. Žáci experimentují, stanovují si hypotézy a vyhodnocují výsledky svých pokusů. Výuka také probíhá formou projektového vyučování.

V rámci EVVO jsou uskutečňovány vycházky a terénní práce. Výuka v III. trojročí předpokládá větší míru provázanosti výuky s aktivitami mimo budovu školy, např. na pozemku.

4.3. Klíčové kompetence rozvíjející EVVO

Realizací ekologické výchovy v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání ZŠ Nový svět chceme podpořit u žáků rozvoj a prohlubování těchto kompetencí:

Kompetence k učení

- Vést žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací.
- Vést žáky ke správnému používání odborné terminologie.
- Povzbuzovat je k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k schopnosti využít nabyté informace při řešení problémů, předkládat otázky a hledat odpovědi.
- Hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí.
- Vést žáky k vyhledávání informací o přírodních celcích v odborné literatuře, časopisech.

Kompetence komunikativní

- Využívat komunikační dovednosti při hledání řešení problémů životního prostředí.
- Vést žáky k dovednosti vyslechnout odlišný názor a diskutovat o něm, objasnit přírodní zákonitost a popsat je.
- Vést žáky k využívání různých odborných textů, atlasů, map.

Kompetence sociální a personální

- Schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.
- Povzbuzovat žáky ke kladení otázek a zvažování utváření stanovisek k probírané látce a daným ekologickým problémům.
- Vést žáky k získávání sebedůvěry při vystupování před spolužáky, ke vzájemné pomoci v týmu, k respektování jiného názoru a k obhájení svého.
- Předkládat žákům problémy spojené s každodenním životem týkající se environmentální problematiky a vést je k jejich kritickému posuzování.
- Předkládat žákům takové typy textů a záznamů, které vedou k přemýšlení, tvořivosti a porozumění.

Kompetence pracovní

- Osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě.
- Odpovědně nakládat s přírodními zdroji a odpady.
- Vést žáky k dodržování zásad pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví.
- Vést žáky k využívání kompetencí získaných v rámci EVVO pro svůj další rozvoj z různých aspektů – hospodárnost, vliv na životní prostředí apod.

Kompetence občanské

- Znát přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí.
- Vnímat problémy životního prostředí z lokálního hlediska a následně je globalizovat.
- Odpovědně jednat vůči přírodě, aktivně se účastnit ochrany životního prostředí.

Vést žáky k zdůvodňování významu ochrany jednotlivých organismů, rozmanitosti přírody na úrovni druhové, ekosystémové, za zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí.

Vytvářet u žáků dovednost chápat ekologické vazby v prostředí a systémové uspořádání v přírodě.

Uvědomovat si ohrožování základních podmínek života, možnosti a způsoby jejich ochrany, vlastní odpovědnosti v tomto smyslu, získávat dovednosti a návyky správného jednání vůči prostředí.

Vést žáky k odpovědnosti za zdraví své i dalších lidí, za zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí.

Uvědomovat si ohrožování základních podmínek života, možnosti a způsoby jejich ochrany, vlastní odpovědnosti v tomto smyslu, získávat dovednosti a návyky správného jednání vůči prostředí.

Projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

5. Realizace

Environmentální výchova je integrována do většiny vzdělávacích oblastí i do mimoškolních aktivit. Škola vypracovává plán environmentální výchovy pro daný školní rok.

5.1. Dlouhodobé činnosti v oblasti EVVO

- ekologický provoz školy
- výuka vedená badatelský způsobem
- Ročníkové práce žáků III. třídy
- prožitková pedagogika v přírodě (využití okolí školy, školní zahrady)
- terénní práce
- škola v přírodě
- tvorba žákovských přírodních sbírek
- zapojování se do projektů (postupně dle možností)
- Pěšky do školy
- Den stromů
- Den Země
- Uklidme Česko
- systém třídění odpadů a podpora třídění i mimo školu
- projekt #jsemlaskavec
- dbát na školní hygienu (větrání apod.)
- věnovat pozornost skladbě jídelníčku a kultuře stolování
- estetická výzdoba školy – využití přírodních materiálů, recyklace
- péče o rostliny ve třídách a v areálu školy
- péče o zeleň v školním arboretu

- výsadba nové zeleně
- péče o vysazený strom školy
- účast na exkurzích, besedách
- zapojení dokumentů s environmentální tematikou do výuky
- výstava na stromech organizace NaZemi
- návštěva lokálních institucí zaměřených na zpracování odpadů
- ozdravné pobyty a školy v přírodě
- poznání přírodního bohatství svého města, kraje
- působení na rodiče a okolí
- Ovoce do škol, mléko do škol

Realizace EVVO v zájmové činnosti

V zájmové činnosti jsou cíle environmentální výchovy naplňovány realizací aktivit Žákovského sněmu a ve školní družině, popřípadě v zájmových kroužcích.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO

Školení pedagogů probíhá v rámci DVPP, samostudium. Máme zájem o spolupráci se vzdělávacími institucemi, ekologickými centry apod., která nabízejí vzdělávání v oblasti EVVO.

V letošním roce se část pedagogických pracovníků zúčastní akreditovaného kurzu Základy montessori pedagogiky se Zuzkou Prémou.

Koordinátor EVVO zahájí specializační studium pro koordinátory EVVO.

Materiální zajištění

Zajistit odpovídající materiální vybavení v souvislosti se zvyšujícím se počtem žáků na naší škole. Vybavovat školu dalšími didaktickými pomůckami, publikacemi, dokumenty apod.

Spolupráce školy s dalšími subjekty

Při realizování cílů environmentální výchovy spolupracuje naše škola s rodiči žáků, s koordinátorem EVVO z odboru školství magistrátu města Opavy, občanským sdružením Natura Opava. V oblasti environmentální výchovy plánujeme spolupráci s centry ekologické výchovy a osvěty, která zajišťují environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu pro školy a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

6. Krátkodobý plán akcí na školní rok 2024/2025

Tyto formy realizace EVVO na naší škole každoročně hodnotíme a na základě získaných zkušeností upravujeme pro následující rok. Během roku dochází k jejich úpravám podle aktuálních potřeb a nabídek.

- Péče o výsadbu stromů - projekt „Zelené hradby Opavy“
- ekosystém les
- ekosystém voda, vodní prostředí
- ekosystém pole

- ekosystém louka
- městský ekosystém
- houby
- léčivé rostliny
- bylinková zahrada
- přírodovědné poznávací vycházky
- spolupráce při péči o pozemek v areálu školního arboreta
- výuka v terénu – využití intravilánu Opavy, okolí školy, městských parků, prostředí Stříbrného jezera, širšího okolí Opavy – v přílehlých obcích
- programy v SZM dle nabídky či domluvy
- programy VŠB dle nabídky či domluvy
- programy Slezské univerzity dle nabídky či domluvy
- Slezské gymnázium, projekt Emise
- Mendelovo gymnázium, výuka fyziky, chemie, projekty dle domluvy
- Projekty MAS
- Spolupráce s Moravskoslezským spolkem na ochranu zvířat
- opavské questy
- Raduň – prostředí zámeckého parku
- návštěva arboreta Nový dvůr
- programy v OKPB
- programy v ZOO Ostrava
- Festival přírodovědných filmů
- Jedlý les Zlatníky
- Spolupráce s organizací Semix - ekosystémy Raduňské mokřady a Kozmické ptačí louky
- záchranná stanice Bartošovice – přednáška
- promítání cestopisného dokumentu s přednáškou
- Svačina pro spolužáky
- Městský útulek
- Veterinární stanice Kateřinky
- Evropský týden mobility
- dopravní hřiště
- dílna s rodiči – vítání podzimu
- adventní dílna s rodiči
- velikonoční dílna s rodiči
- programy v rámci Setkávání pedagogů s rodiči a dětmi

V tomto školním roce budou plánované aktivity zařazené do krátkodobého i dlouhodobého plánu realizovány na základě epidemiologické situace v České republice.